

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

16 päivänä syyskuuta 1997 *

1. Nyt esillä oleva asia on tullut vireille John Deere Limitedin (jäljempänä John Deere) valituksella asiassa Deere vastaan komissio 27.10.1994 annetusta yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta (jäljempänä valituksenalainen tuomio).¹ Tällä tuomiolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi John Deeren kumoamiskanteen päätöksestä 92/157/ETY (jäljempänä valituksenalainen päätös tai päätös),² jossa komissio totesi, että *UK Agricultural Tractor Registration Exchange* (Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktoreiden rekisteröintitietoja koskeva tietojärjestelmä) rikkoi EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa siltä osin kuin siihen perustuva tietojen vaihto antoi jokaiselle traktorinvalmistajalle mahdollisuuden saada tietoonsa jokaisen kilpailijan myynnin samoin kuin jälleenmyyjien myynnin ja maahantuonnin.

3. Jokaisen Yhdistyneen kuningaskunnan yleisillä teillä käytettäväksi tarkoitetun ajoneuvon on kansallisen lainsäädännön mukaan oltava rekisteröity liikenneministeriössä. Vastuu näistä rekisteröinneistä kuuluu paikallisille ajoneuvorekisteritoimistoille, Local Vehicles Licensing Offices (jäljempänä LVLO), joita on kuutisenkymmentä. Ajoneuvojen rekisteröintiä säännellään ministeriön "Procedure for the first licensing and registration of motor vehicles" -nimisissä menettelyohjeissa. Näiden ohjeiden mukaan ajoneuvon rekisteröintiä koskeva hakemus on tehtävä erityisellä lomakkeella eli hallinnollisella lomakkeella V55.

I Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

2. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuvaillut nyt esillä olevan asian tosiasia-perustaa valituksenalaisen tuomion 1—18 kohdassa. Esitän kyseiset seikat seuraavassa hieman eri järjestyksessä.

4. Lomakkeeseen V55 sisältyy useita ajoneuvojen myyntejä koskevia tietoja. Maataloustraktoreiden valmistajat ja maahantuojat päättivät muodostaa kyseisten tietojen perusteella tietojärjestelmän, joka nimettiin *UK Agricultural Tractor Registration Exchange* (jäljempänä tietojärjestelmä) ja jonka perusteella oli mahdollista saada selville eri valmistajien myynnit sekä jälleenmyyjien myynnit ja tuonnit. Kyseisen sopimuksen soveltaminen keskeytettiin vuonna 1988, mutta vuonna 1990 jotkin yritykset, jotka olivat olleet sopimuksen osapuolina, muiden muassa John Deere, tekivät uuden tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen, joka nimettiin

* Alkuperäinen kieli: espanja.

1 — Asia T-35/92, Deere v. komissio, tuomio 27.10.1994 (Kok. 1994, s. II-957).

2 — ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta 17 päivänä helmikuuta 1992 tehty päätös (IV/31.370 ja 31.466 — UK Agricultural Tractor Registration Exchange, EYVL L 68, s. 19).

UK Tractor Registration Data Systemiksi (jäljempänä Data System).

5. Kaikilla Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivilla maataloustraktoreiden valmistajilla ja maahantuojilla oli lähtökohtaisesti mahdollisuus liittyä tietojärjestelmään ja Data Systemiin. Sopimukseen liittyneiden yritysten määrä on vaihdellut asian koko tutkimusajanjakson aikana kyseisen alan rakenne-muutosten seurauksena. Tietojärjestelmää koskeneen ilmoituksen tekemispäivänä sopimukseen oli liittynyt kahdeksan valmistajaa, muiden muassa John Deere. Nämä kahdeksan valmistajaa olivat alan tärkeimmät taloudelliset toimijat, sillä niiden osuus Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoista oli komission mukaan 87—88 prosenttia, kun taas jäljelle jäävän osuuden jakoivat useimmat pienet yritykset.

6. Tietojärjestelmän ylläpito kuului Agricultural Engineers Association Limitedille (jäljempänä AEA), joka on kaikille Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiville maataloustraktoreiden valmistajille ja maahantuojille avoin ammatillinen yhteenliittymä, johon puheena olevana ajankohtana kuului noin 200 jäsentä, muiden muassa Case Europe Limited, John Deere, Fiatagri UK Limited, Ford New Holland Limited, Massey-Ferguson (United Kingdom) Limited, Renault Agricultural Limited, Same-Lamborghini (UK) Limited ja Watveare Limited.

Lomakkeen V55 sisältämien tietojen käsittely oli annettu tehtäväksi tietojärjestelmäpalveluita tarjoavalle Systematics International Group of Companies Limitedille (jäljempänä SIL), jolle Yhdistyneen kuningaskunnan liikenneministeriö toimitti maataloustraktoreiden rekisteröintiä varten saamansa tiedot. SIL laskutti palveluistaan kutakin sopimuspuolta SIL:n ja kyseisten jäsenten välisten erillisten sopimusten mukaisesti.

7. Tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen sisältö määräytyi lomakkeen V55 tietosäällön ja näiden tietojen tähän sopimukseen perustuvan käytön mukaan. John Deeren ja komission käsitykset olivat tältä osin erilaiset, mikä ilmenee valituksenalaisen tuomion 8—17 kohdasta.

8. John Deeren mukaan lomakkeesta V55 on olemassa viisi erilaista versiota, jotka on numeroitu V55/1—V55/5 ja kuvattu edellä mainituissa menettelyohjeissa. Lomakkeita V55/2 ja V55/4, joita ainoastaan British Leyland käytti, ei enää käytetä, kun taas lomake V55/3, joka on tarkoitettu tilanteisiin, joissa lomake V55/1 on kadonnut, täytetään käsin. Nyt käsiteltävässä asiassa on siis kyse ainoastaan lomakkeista V55/1 ja V55/5.

9. Komission mielestä oli olemassa lähinnä kahdentyyppisiä lomakkeita: ensiksikin

lomakkeet V55/1—V55/4, joita valmistajat sekä yksinoikeudella toimivat maahantuojat täyttivät ennakolta ja joita jälleenmyyjät käyttivät rekisteröidessään niille toimitettuja ajoneuvoja, sekä toiseksi rinnakkaistuontia varten tarkoitettu lomake V55/5.

Centerille (jäljempänä DVLC), joka myöntää ajoneuvolle käyttöluvan. Edelleen ministeriön menettelyohjeen mukaan kaksoiskappale lähetetään alan ammattilaisten viranomaisille jokaisen merkittävän ajoneuvoluokan osalta ilmoittamaan tietojenkäsittely-yhtiöön. Maataloustraktoreiden osalta kyseessä on SIL.

10. John Deeren mukaan komission jaottelu on harhaanjohtava. Lomaketta V55/5 käytetään ensiksikin tapauksissa, joissa käytettyjä ajoneuvoja rekisteröidään ensi kertaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ja toiseksi riippumattomien maahantuojien tuodessa ajoneuvoja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

12. Lisäksi John Deeren mukaan lomaketta V55/5 käytetään kaikkiin muihin myynteihin kuin uusmyynteihin. Toisin kuin vastapuoli väittää, sen perusteella ei ole mahdollista tunnistaa rinnakkaistuontia. SIL hyödyntää lomakkeen tietosisällön, minkä jälkeen tämä lomake hävitetään, ilman että sopimusosapuolet saisivat sen missään vaiheessa välittömästi käyttöönsä.

11. John Deeren mielestä ainoastaan lomake V55/1, jonka kääntöpuolen ajoneuvon ilmoitettu haltija eli asiakas tai omistaja täyttää, on toiselta puoleltaan ajoneuvon valmistajan tai maahantuojan esitäyttämä. Lomakkeen V55/1 ensimmäisen sivun alaosaan merkityjä tietoja lukuun ottamatta kyseiselle sivulle kirjatut tiedot jäljentyvät sen alla olevaan kaksoiskappaleeseen. Tämän kaksoiskappaleen alaosa on varattu tilastotiedoille. Ajoneuvon ilmoitettu haltija saa halutessaan täyttää sen. Vaikka haltija ei olisi täyttänyt tilastotietoja koskevaa osiota, edellä mainituissa ministeriön menettelyohjeissa kehoitetaan kaupan tehnyttä jälleenmyyjää ilmoittamaan siinä asiakkaansa postinumeron. Tämän jälkeen lomake lähetetään alueellisesti toimivaltaiselle LVLO:lle. LVLO erottaa lomakkeen kappaleet toisistaan. Päällimmäinen lähetetään Driver and Vehicle Licensing

13. Komission mukaan, minkä valittaja on tietyiltä osin kiistänyt, lomakkeeseen sisältyvät seuraavat tiedot:

— merkki (valmistaja)

— mallinumero, sarjanumero, runkonumero: John Deere katsoo, että päätöksen 14 kohdan kolmanteen luettelakohtaan sisältyvä toteamus on tältä osin puutteellinen ja virheellinen. John Deeren

mukaan kyseinen tieto on tarkoitettu pelkästään SIL:n sisäiseen käyttöön päällekkäisten rekisteröintien välttämiseksi; SIL ei anna ajoneuvojen sarjanumeroita sopimusosapuolten käyttöön. SIL itse asiassa tallentaa sarjanumeroita (tai runkonumeroita) koskevat tiedot, mutta ensimmäisen ilmoituksen mukaisessa järjestelmässä kyseisiä tietoja ei enää ole annettu sopimusosapuolille, koska on sovittu, ettei SIL 1.9.1988 jälkeen enää toimita sopimusosapuolille ajoneuvojen rekisteröintilomaketta.

ja osoitetta. Tältä osin on vahvistettu, että vaikka tämä tieto saattaa olla merkittynä lomakkeen V55 sivulle 3, joka on ainoa SIL:lle lähetettävä sivu, SIL ei missään tapauksessa rekisteröi sitä, joten sitä ei toimiteta sopimusosapuolille.

— alkuperäinen jälleenmyyjä ja myyjä (koodinnumero, nimi, osoite ja postinumero). John Deeren ilmoituksen mukaan, jonka SIL on tältä osin vahvistanut, ja toisin kuin päätöksen 14 kohdan neljännessä luetelmakohdassa todetaan, SIL ei tallenna tietokantaansa jälleenmyyjän nimeä, osoitetta ja postinumeroa; lisäksi alkuperäisen jälleenmyyjän koodi (54 kohta) rekisteröidään ainoastaan siinä tapauksessa, ettei kaupan tehneen jälleenmyyjän koodia (61 kohta) ole käytettävissä.

14. John Deeren mukaan SIL:n hyödyntämät tiedot, joiden se täsmentää koskevan yksinomaan rekisteröintejä eikä myyntejä, ovat seuraavat:

— ajoneuvon merkki (18 kohta);

— ajoneuvon malli (21 kohta);

— ajoneuvon ilmoitetun haltijan postinumero täydellisenä

— ajoneuvon korin kuvaus (23 kohta);

— ajoneuvon ilmoitetun haltijan nimi ja osoite: John Deeren mukaan ja toisin kuin päätöksen 14 kohdan seitsemännessä luetelmakohdassa todetaan, SIL ei tallenna lomakkeesta V55 ajoneuvon nimeä

— ajoneuvon myynyt jälleenmyyjä (61 kohta);

- ajoneuvon ilmoitetun haltijan postinumeralue (70 kohta);
- päivämäärä, jolloin SIL on vastaanottanut lomakkeen kaksoiskappaleen.

15. Komission mukaan sopimosapuolille toimitettavat tiedot ovat jaettavissa seuraaviin kolmeen erilliseen ryhmään:

- asianomaista alaa kootusti koskevat tiedot: alan kokonaisymyynnit, joko eriteltyinä tehon ja välitystyypin mukaan taikka erittelemättöminä; nämä tiedot ovat käytettävissä vuosi-, neljännesvuosi-, kuukausi- tai viikkotasolla;
- kunkin sopimosapuolen myyntejä koskevat tiedot: kunkin valmistajan myymien yksikköjen määrä ja markkinaosuus eri maantieteellisillä alueilla: Yhdistynyt kuningaskunta kokonaisuutena, hallintoalue, kreivikunta, jälleenmyyjän alue, joka on yksilöitävissä sen muodostavien postinumeralueiden perusteella; nämä tiedot ovat käytettävissä kuukausi-, neljännesvuosi- tai vuositasolla (ja siinä tapauksessa 12 viimeisen kuukauden ajalta, kalenterivuodelta tai liukuvalta 12 kuukauden jaksolta);

- kunkin sopimosapuolen jakeluverkoostoon kuuluvien jälleenmyyjien myyntejä koskevat tiedot, erityisesti jälleenmyyjien tuonti ja vienti omilla alueillaan. On siis mahdollista tunnistaa tuonti ja vienti eri jälleenmyyjien alueiden välillä ja verrata näitä myyntejä jälleenmyyjän omalla alueella toteutuviin myynteihin.

16. Komission mukaan SIL toimitti lisäksi 1.9.1988 saakka sopimosapuolille jäljennöksiä itsenäisten maahantuojien käyttämistä V55/5-lomakkeista. Tämän jälkeen se on toimittanut niille ainoastaan tästä lomakkeesta saatuja tietoja. Komissio kuitenkin väittää, että tämän menettelyn johdosta oli lähinnä ajoneuvon sarjanumeron perusteella mahdollista tunnistaa muista jäsenvaltioista peräisin oleva rinnakkaistuonti.

17. John Deere puolestaan katsoo, että vuonna 1990 käyttöön otetun Data Systemin avulla SIL pystyy toimittamaan sopimosapuolille seuraaviin neljään erilliseen ryhmään kuuluvia tietoja:

- Asianomaisen alan kokonaistiedot: jokaisella sopimosapuolella on mahdollisuus saada tietoja alan kokonaisrekisteröinnistä joko ilman tuotteiden erittelyä malleittain tai eriteltyinä tehon tai välitystyypin perusteella koko Yhdistyneen

kuningaskunnan osalta tai maatalous-, kalastus- ja elintarvikeministeriön (jäljempänä MAFF) määrittelemien kunkin kymmenen alueen osalta, sekä eriteltyinä maankäyttötarkoituksen, kreivikunnan, kyseisen yrityksen omien jälleenmyyjien alueiden tai postinumeroalueiden mukaan. Myyntejä pystytään tarkastelemaan kuukausi- tai viikkokohtaisesti.

jäsenvaltioista tai vientiä kyseisiin valtioihin. Järjestelmän tavoitteena ei siis ole rinnakkaistuonnin valvonta. Valittaja korostaakin komission käyttämän esitystavan harhaanjohtavuutta. Järjestelmä ainoastaan tarjoaa jokaiselle sopimusosapuolelle tietoja kokonaisuusmyynneistä tietyn jälleenmyyjän alueelle sijoittuneille asiakkaille ilman tietoa kaupan tehneestä jälleenmyyjästä, samoin kuin tietoja tietyn jälleenmyyjän kokonaisuusmyynneistä alueelleen asettuneille asiakkaille.

- Yrityksen omia myyntejä koskevat tiedot: SIL pystyy toimittamaan sopimusosapuolille ”mittatilauksena” selvityksiä niiden omista kokonaisuusmyynneistä sekä niiden malleittain eriteltyistä myynneistä Yhdistyneessä kuningaskunnassa MAFF-alueittain, maankäyttötarkoituksen mukaan, kreivikunnittain, niiden omien jälleenmyyjien alueiden mukaan sekä postinumeroalueittain. SIL pystyy lisäksi toimittamaan erikseen kullekin valmistajalle tietoja tietyn jälleenmyyjän kokonaisuusmyynneistä tai malleittain eriteltyistä myynneistä omalla alueellaan tai kokonaisuusmyynneistä ilman mainintaa myyntipaikasta. Nämä tiedot ovat saatavissa kuukausittain. John Deeren mukaan on täsmennettävä, että vaikka päätöksen 26 kohdassa kuvataan juuri niitä tietoja, jotka ovat tällä tavoin toimitettavissa, ilmaisulla jälleenmyyjien ”tuonti” ja ”vienti” tarkoitetaan ensin mainitussa tapauksessa muiden jälleenmyyjien myyntejä tietyn jälleenmyyjän alueella ja jälkimmäisessä tapauksessa tietyn jälleenmyyjän myyntiä oman jälleenmyyntialueensa ulkopuolella. Nämä ilmaisut, jotka saattavat aiheuttaa sekaannusta, eivät missään tapauksessa tarkoita tuontia muista
- Kunkin kilpailijan myyntejä koskevat tiedot: SIL pystyy ilmoittamaan tietyn kilpailijan kokonaisuusmyynnit eriteltyinä malleittain tai erittelemättöminä koko Yhdistyneen kuningaskunnan osalta, MAFF-alueittain, maankäyttötarkoituksen mukaan, kreivikunnittain, omien jälleenmyyjien alueiden mukaan ja postinumeroalueittain. Nämä tiedot toimitetaan kuukausittain.
- Lomakkeesta V55 peräisin olevat tiedot: runkonumero, kunkin Yhdistyneessä kuningaskunnassa myytävää merkkiä olevan traktorin rekisteröintipäivämäärä. Nämä tiedot toimitetaan kuukausittain takuu- ja alennusvaatimusten tarkistamista varten.

18. Saadakseen ensisijaisesti puuttumattomuustodistuksen ja toissijaisesti poikkeusluvan AEA teki 4.1.1988 komissiolle ilmoituksen sopimuksesta, joka koski maataloustraktoreiden rekisteröintitietojen perusteella muodostettavaa tietojenvaihtojärjestelmää. Tämä tietojen vaihtoa koskenut sopimus korvasi aikaisemman vuodelta 1975 peräisin olleen sopimuksen, josta ei koskaan ollut tehty komissiolle ilmoitusta. Komissio oli saanut tiedon tämän järjestelmän olemassaolosta vuonna 1984 tiettyjen tutkimusten yhteydessä, joita komissio oli suorittanut sille rinnakkaistuonnin esteiden esiintymisen vuoksi tehdyn kantelun johdosta.

19. Komissio antoi 11.11.1988 sopimusta vastaan esitetyt väitteet tiedoksi AEA:lle, jokaiselle tietojärjestelmän kahdeksalle sopimuspuolelle ja SIL:lle. Tietojärjestelmän sopimuspuolet päättivät 24.11.1988 keskeyttää sopimuksen toteuttamisen. Komissiossa järjestetyssä kuulemistilaisuudessa ne korostivat, nojautuen erityisesti Berlin Science Centerin professori Albachin tekemään tutkimukseen, että välitetyillä tiedoilla oli kilpailua edistäviä vaikutuksia. Viisi sopimusosapuolta, muiden muassa John Deere, teki 12.3.1990 komissiolle ilmoituksen uudesta tiedonjakelusopimuksesta, Data Systemistä ja sitoutui samalla siihen, että ne ottaisivat uuden järjestelmän käyttöön vasta saatuaan komission vastauksen niiden ilmoitukseen.

20. Päätöksellään 92/157/ETY komissio on

— todennut maataloustraktoreiden rekisteröintitietojen vaihtoa koskevan sopimuk-

sen rikkovan perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan määräyksiä ”siltä osin kuin siihen perustuva tietojen vaihto antaa jokaiselle valmistajalle mahdollisuuden saada tietoonsa jokaisen sen kilpailijan myynnin samoin kuin sen omien jällelleenmyyjien myynnin ja maahantuonnin” (1 artikla);

— hylännyt perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaan nojautuneen poikkeuslupahakemuksen (2 artikla);

— velvoittanut AEA:n ja sopimuspuolet lopettamaan todetun kilpailusääntöjen rikkomisen, jolleivät ne olleet jo tehneet näin, sekä pidättymään tulevaisuudessa-kin liittymästä mihinkään sopimukseen tai yhdenmukaistettuun menettelytapaan, joiden tarkoitukset tai vaikutukset olisivat samat tai samankaltaiset (3 artikla).

21. John Deere on nostanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kumoamiskanteen edellä mainittua komission päätöstä vastaan; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kokonaisuudessaan hylännyt tämän kanteen asiassa Deere vastaan komissio antamallaan tuomiolla. John Deere on hakenut muutosta kyseiseen tuomioon 13.1.1995 tekemällään, nyt esillä olevalla valituksella.

II Valitusperusteet

22. John Deere vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion kumoamista vedoten seuraaviin kahdeksaan valitusperusteeseen:

— perustelujen ristiriitaisuus ja puutteellisuus;

— perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen sopimukseen;

— Yhdistyneen kuningaskunnan traktorimarkkinoiden virheellinen rinnastaminen suljettuun oligopoliin;

— 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen valmistajien välisen kilpailun osalta;

— 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen AEA:n kokouksiin;

— 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen saman traktorimerkin sisäisen kilpailun rajoittamisen osalta;

— 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen siltä osin kuin kysymys on vaikutuksesta Yhdistyneen kuningaskunnan ja muiden jäsenvaltioiden väliseen kauppaan;

— perusteeton 85 artiklan 3 kohdan soveltamatta jättäminen.

23. Ennen kuin tarkastellaan jokaista näistä perusteista, on mielestäni välttämätöntä harvita yleisesti yhteisöjen tuomioistuimen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioista tehtyjen valitusten tutkittavaksi ottamisen edellytysten olemassaololle määrittämiä perusteita.

24. Yhteisöjen tuomioistuin on asteittain kehittänyt useita valitusten tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevia perusteita nojautuen EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan 1 kohtaan, jolla on pantu täytäntöön EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklan 1 kohta, ja työjärjestyksensä 112 artiklan 1 kohdan c alakohtaan.

Yhteisöjen tuomioistuimessa kehittyneen vakiintuneen oikeuskäytännön³ mukaan valittajan on ensinnäkin ilmoitettava valituksessaan täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perusteet, joihin erityisesti vedotaan tämän vaatimuksen tueksi. Tämä edellytys ei täyty, jos valittaja ainoastaan kertoo tai toistaa sanasta sanaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämänsä perusteet ja perustelut, sellaisetkin, joiden pohjana olevien tosiseikkojen osalta tämä tuomioistuin on tosiseikastoa määrittäessään omaksunut eri näkemyksen. Tällaisella valituksella tosiasiaa pyritään ainoastaan siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa aikaisemmin esitetty vaatimus tutkitaan uudelleen, mikä ylittää yhteisöjen tuomioistuimelle sen perussäännön 49 artiklan mukaan kuuluvan toimivallan.

Toiseksi yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että valituksessa saadaan tukeutua vain oikeussääntöjen rikkomista koskeviin perusteisiin eikä valitusta siis miltään osin saa kohdistaa tosiasiakysymysten arviointiin. Tämän perusteella se on katsonut, että lukuun ottamatta niitä tapauksia, että oikeudelle toimitettu aineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla tai että määritetyn tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy selvästi ilmi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle toimitetusta asiakirjaselvityksestä, tämä arviointi ei ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi yhteisöjen tuomioistuimen valitusta tutkiessaan harjoittaman valvonnan piiriin. Yhteisöjen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa arvioida sitä selvitystä, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on asian tosiseikastoa määrittäessään tukeutu-

nut, kunhan tämä selvitys on saatu asianmukaisesti ja asian selvittämistä sekä todistustaakkaa koskevia menettelysääntöjä ja yleisiä oikeusperiaatteita on noudatettu. Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on harjoittaa tosiseikaston oikeudelliseen luonnehdintaan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen sen pohjalta tekemiin oikeudellisiin päätelmiin kohdistuvaa valvontaa.⁴

Edellä mainitussa oikeuskäytännössä asetetaan loppujen lopuksi suhteellisen tiukat edellytykset valitusten tutkittavaksi ottamiselle sen estämiseksi, että valitus itse asiassa muuttuisi muutoksenhauksi, jossa asia tutkitaan kokonaisuudessaan uudelleen, ja sen välttämiseksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tosiseikkojen luonnehdinta saatettaisiin kysenalaiseksi.

25. Kuten julkisasiamies Jacobs on esittänyt,⁵ komission tekemiin päätöksiin kohdistuvissa kilpailuasioissa on mielestäni asianmukaista tulkita rajoittavampaan suuntaan valitusten tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä ja erityisesti perussäännön 51 artiklan edellytystä, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavakseen ottamien valitusten tulee koskea yksinomaan oikeuskysymyksiä. Näissä asioissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittäin tarkastelee asiassa erimielisyyttä aiheuttaneet tosiseikat selostavaa komission päätöstä edeten sen oikeudelliseen arviointiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määrittää asian tosiseikaston joko vain tukeutumalla komission sitä koskevaan näkemykseen tai hankkimalla asiassa uutta selvitystä; yhteisöjen tuomioistuimen on valituksia käsitellessään pitäydyttävä tässä tosiseikaston määrittä-

3 — Ks. mm. asia C-244/92 P, Kupka-Flori v. talous- ja sosiaalilukitea, määräys 26.4.1993 (Kok. 1993, s. I-2041); asia C-26/94 P, X v. komissio, määräys 26.9.1994 (Kok. 1994, s. I-4379); asia C-62/94 P, Turner v. komissio, määräys 17.10.1995 (Kok. 1995, s. I-3177) ja asia C-73/95 P, Viho v. komissio, tuomio 24.10.1996 (Kok. 1996, s. I-5457, 25 ja 26 kohta).

4 — Asia C-53/92 P, Hilti v. komissio, tuomio 2.3.1994 (Kok. 1994, s. I-667); yhdistetyt asiat C-241/91 P ja C-242/91 P, RTE ja ITP v. komissio, tuomio 6.4.1995 (Kok. 1995, s. I-743) ja asia C-19/95 P, San Marco v. komissio, määräys 17.9.1996 (Kok. 1996, s. I-4435, 39 kohta).

5 — Julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus em. asiassa Hilti v. komissio (tuomion 8—12 ja 46—49 kohta).

sessä, koska ensimmäisen oikeusasteentuomioistuimen tehtävä vääristyisi, jos yhteisöjen tuomioistuimen olisi valittajien vaatimuksesta uudelleen otettava kantaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossaan selostamaan asian tosiseikaston määrittämiseen.

Tarkastelen seuraavassa jokaista John Deeren valitusperustetta edellä esittämieni tiukkojen tutkittavaksi ottamista koskevien perusteiden kannalta. Kyseisten perusteiden soveltaminen on erityisen tärkeää nyt esillä olevan valituksen osalta, koska valittaja vetoaa usein samoihin näkökohtiin, jotka on jo esitetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, ja tyytyy useita kertoja ainoastaan kyseenalaistamaan asian tosiseikaston määrittämisen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa yksilöimättä nyt esillä olevan valituksen kannalta merkityksellisiä oikeuskysymyksiä.

A Perustelujen ristiriitaisuus ja puutteellisuus

26. Valittaja katsoo perustelujen ristiriitaisuuden osalta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tarkastellessaan valituksenalaisen tuomion 39 ja 40 kohdassa tietojenvaihtojärjestelmän laillisuutta Data Systemin laillisuuden asemesta, vaikka ilmoituksen Data Systemistä komissiolle tehneet yritykset ovat sitoutuneet luopumaan osallistumasta kyseiseen tietojenvaihtojärjestelmään.

27. Tämä perusteen osa on hylättävä, koska se kohdistuu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisemaan tosiasiakysymykseen, minkä vuoksi siihen ei ole oikeutta vedota muutoksenhaun yhteydessä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näet katsonut, että komissio oli päätöksessään tarkastellut asianmukaisesti tietojenvaihtojärjestelmän ja Data Systemin laillisuutta, koska kaikki ensimmäiseen järjestelmään liittyneet yritykset eivät kuuluneet toiseen järjestelmään ja koska tietojenvaihtojärjestelmää koskevaa ilmoitusta ei ollut peruutettu.

28. John Deere vetoaa perustelujen puutteellisuuden osalta kahteen näkökohtaan. Valittaja väittää ensinnäkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 40 kohdassa valituksenalaisen päätöksen Data Systemin laillisuuden osalta riittävästi perustelluksi, vaikka siinä oli epäasianmukaisesti ulotettu tietojenvaihtojärjestelmää koskevat huomautukset koskemaan myös Data Systemiä, huolimatta näiden kahden järjestelmän välisistä eroista. Tätäkään valittajan valitusperustetta ei ole otettava tutkittavaksi, koska siinä kyseenalaistetaan tosiseikka, joka on määritetty lopullisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa ja joka koskee tietojenvaihtojärjestelmässä sekä Data Systemissä välitettyjen tietojen yhtäläisyyksiä ja eroja.

29. Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei valittajan mielestä ole esittänyt riittäviä perusteita sille, miksi se katsoo komission toimineen perustellusti asettaessaan kymmenen myytyä traktoria tietyllä maantieteellisellä alueella, tietyn traktorityypin osalta tai tietyn ajanjakson aikana siksi

rajaksi, jota alhaisemmalla myyntien tasolla joidenkin tai kaikkien kilpailijoiden toteutuneiden myyntimäärien tarkka yksilöiminen saattaa erittäin todennäköisesti olla mahdollista, vaikka tiedot on esitetty koottuina. John Deeren mukaan kyseinen kymmentä myytyä yksikköä koskeva vähimmäisvaatimus on erittäin rajoittava, koska sen käyttäminen pienillä myyntialueilla viivästyttää merkittävästi tietojen välittämistä.

30. Valittajan edellä mainittu peruste on hylättävä. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuimen valvoessa komission harkintavallan käyttöä komission kilpailuasioissa antamallaan päätöksillä ratkaisemisissa monitahoisissa taloudellisissa kysymyksenasetteluissa tämän valvonnan on kohdistuttava ainoastaan siihen, ettei tosiseikkoja ole arvioitu ilmeisen virheellisesti ja ettei harkintavaltaa ole käytetty väärin.⁶ On kiistatonta, että niiden vaatimusten asettaminen, joilla pystytään estämään kilpailijoiden myyntien tarkka tunteminen, perustuu markkinaolosuhteiden monitahoiseen taloudelliseen arviointiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 92 kohdassa, ettei komissio ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä asettaessaan perusteeksi kymmenen myytyä yksikköä, kun otetaan huomioon markkinoiden ominaispiirteet ja vaihdettujen tietojen luonne. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella, joka on selvittänyt tyhjentävästi kilpailuasioiden ratkaisemisessa tarpeellisen tosiseikaston, on riittävät edellytykset harjoittaa komission päätöksissä esitettyihin taloudellisiin arviointeihin kohdistuvaa, yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan vähintään vaadittavaa valvontaa. Ensimmäi-

sen oikeusasteen tuomioistuimen näiden arviointien osalta harjoittamaan valvontaan ei mielestäni lähtökohtaisesti saada kohdistaa muutoksenhakua, koska arvioinnit liittyvät aina läheisesti asian tosiseikastoon.

31. Edellä esitetyn perusteella katson, että kyseisen valitusperusteiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat osittain ja että ne perustelut, jotka ovat tutkittavissa, on hylättävä.

B Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen sopimukseen

32. John Deeren mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt valituksenalaisen tuomion 66 kohdassa oikeudellisen virheen katsoessaan, että sopimuspuolten välillä oli nimenomainen tai vähintäänkin hiljainen sopimus niiden jälleenmyyjien myyntialueiden rajojen määrittämisestä Yhdistyneen kuningaskunnan postinumerojärjestelmään perustuen.

33. Kyseinen peruste on hylättävä, koska siinä kerrataan samoja perusteluita, joita John Deere on esittänyt jo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, ja koska siinä asetetaan kyseenalaiseksi tosiseikkoja, jotka on määritetty lopullisesti valituksenalaisella tuomiolla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näet katsonut selvitettyksi, että kyseisten yritysten välillä on ollut ainakin hiljainen sopimus jälleenmyyjien myyntialu-

⁶ — Asia 42/84, Remia ym. v. komissio, tuomio 11.7.1985 (Kok. 1985, s. 2545, 34 kohta) sekä julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus edellä mainitussa asiassa Hilti v. komissio (9 kohta).

eiden määrittämisestä Yhdistyneen kuningaskunnan postinumerojärjestelmään perustuen, sekä pysyvästi järjestetty menettely, joka mahdollisti tietojen vaihdon yritysten kesken AEA:n ja SIL:n välityksellä.

— relevanttien maantieteellisten markkinoiden virheellinen määrittely; ja

34. Tämän vuoksi kyseisen valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat.

— kilpailunrajoitusten tosiasiallinen puuttuminen.

C Yhdistyneen kuningaskunnan traktori-markkinoiden virheellinen rinnastaminen suljettuun oligopoliiin

35. Tämän perusteen osalta valittaja katsoo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätyneen virheellisesti pitämään Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktori-markkinoita suljettuna oligopolina seuraavista viidestä syystä:

- relevanttien markkinoiden epätäydellinen ja puutteellisesti perusteltu analysointi;
- John Deeren esittämän asiantuntijalauseannon tarkastelematta jättäminen;
- ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määrittämän tosiseikaston asiallinen epätarkkuus;

36. John Deeren mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ensimmäinen virhe sen analysoidessa Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktori-markkinoiden ominaispiirteitä aiheutuu siitä, ettei tämä tuomioistuin ole ottanut huomioon kolmea olennaista tekijää eli hintakilpailua, tekniseen tuotekehittelyyn perustuvaa tuotteiden uudistumista ja traktorinvalmistajien asiakaskunnan ostovoimaa.

Tämä valittajan peruste on hylättävä. Kuten komissio on vastineessaan todennut, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut valituksenalaisessa tuomiossa huomioon John Deeren esittämät kyseiset kolme tekijää, mutta katsonut, ettei komissio ollut tehnyt päätöksessään ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan ennemminkin kyseisten markkinoiden muiden ominaispiirteiden perusteella kysymyksessä olevan suljettu oligopoli. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näet valituksenalaisen tuomion 74 kohdassa viitannut John Deeren mainitsemiin tekijöihin, mutta 78—80 kohdassa todennut, ettei komissio ollut arvioinut asian tosiseikastoa ilmeisen virheellisesti päätellessään kyseisten markkinoiden muiden ominaispiirteiden — valmistajien markkinaosuuksien, suhteellisen vakauden, merkittävien markkinoillepääsyn esteiden — perusteella, että kysymys oli suljetusta oligopolista.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on mielestäni ottanut huomioon John Deeren esittämät tekijät, eikä muutoksenhaun yhteydessä saada esittää uudelleen samoja perusteita, joihin on vedottu ensimmäisessä oikeusasteessa, siltä osin kuin ne koskevat markkinoiden tosiasiallisia ominaispiirteitä, joiden määrittäminen kuuluu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtäviin.

37. John Deeren mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toinen virhe Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoiden ominaispiirteiden määrittämisessä aiheutuu siitä, ettei se ole tarkastellut asianmukaisesti sitä taloudellista selvitystä, jonka kantajapuolen asiantuntija professori Albach on esittänyt. Tällaista virhettä ei mielestäni ole tapahtunut, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on viitannut kyseiseen selvitykseen valituksenalaisen tuomion 75 kohdassa.⁷ Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tuomionsa 78—80 kohdassa kuitenkin päättänyt määrittämään Yhdistyneen kuningaskunnan traktorimarkkinoiden ominaispiirteet samalla tavalla kuin toisen, komission esittämän asiantuntijan, professori Neumannin esityksessä ja Euroopan yhteisöjen maatalouslaitelaa koskevassa kertomuksessa, jonka komissio niin ikään oli esittänyt. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on mielestäni perustellut riittävästi sitä, miksi se on pitänyt jälkimmäistä relevantteja markkinoita koskevaa taloudellista analyysiä parempana, joten se ei ole arvioinut asian tosiseikastoa ilmeisen virheellisesti, koska on mahdotonta vaatia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta tuomiossaan nimenomaisesti torjumaan jokaista perustelua, jonka professori Albach on selvityksessään esittänyt.

7 — Professori Albachin mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan traktorimarkkinat ovat "laaja eriytyneiden tuotteiden oligopoli, jossa tärkeimpien tavarantoimittajien yhteenlasketut markkinaosuudet ovat laskusuunnassa ja jolle on ilmestynyt uusia kilpailijoita. Kilpailu on kyseisillä markkinoilla armoitonta — —."

38. Kolmas virhe relevanttien markkinoiden ominaispiirteiden määrittämisessä aiheutuu valittajan mukaan siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on määrittänyt asian tosiseikaston asiakirja-aineiston pohjalta asiallisesti epätarkasti. John Deeren mukaan näiden asiakirjojen perusteella ei ole mahdollista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tavoin tehdä sitä päätelmää, että relevanteille markkinoille olisi ominaista kilpailijoiden aseman suhteellinen vakaus, merkittävät markkinoillepääsyn esteet ja tuotteiden riittävä samankaltaisuus.

Kyseisen perusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat, koska siinä kyseenalaistetaan asian tosiseikastoa lopullisesti arvioineen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsitys Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoiden rakenteesta ja ominaispiirteistä. Valittaja ei vetoa aineistoon sisältyvien asiakirjojen sellaisiin virheellisyyksiin, joiden perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi saattanut arvioida tosiseikastoa epätarkasti, eikä yksilöi niitä, joten sillä ei valitusvaiheessa ole oikeutta vedota näihin näkökohtiin eikä asiassa komissio vastaan Brazzelli Lualdi ym. annettuun tuomioon.⁸

39. Neljänneksi valittaja väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määrittäneen virheellisesti relevantit maantieteelliset markkinat rajoittamalla ne Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoiksi.

8 — Asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994 (Kok. 1994, s. I-1981, 49 kohta), jossa yhteisöjen tuomioistuin totesi seuraavaa: "Ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten toimivaltainen määrittämään ratkaisun perustaksi asetettavan tosiseikaston, lukuun ottamatta sellaisia tapauksia, joissa määritetyn tosiseikaston asiallinen epätarkkuus käy ilmi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle toimitetusta aineistosta."

Tätä perustetta ei ole otettava tutkittavaksi muutoksenhaun yhteydessä, koska John Deere ei ollut vedonnut siihen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, jossa valittaja tyytyi vain kyseenalaistamaan tietojärjestelmän vaikutukset jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.⁹

40. John Deere väittää lopuksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 51 kohdassa, että relevanttien markkinoiden voimakas keskittyneisyys merkitsisi kilpailun heikkenemistä. Valittajan mukaan armoton kilpailu on mahdollista oligopolistisilla markkinoilla.

John Deeren edellä mainittujen perustelujen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei tyydy yksinomaan toteamaan, että relevanttien markkinoiden keskittymisaste ja markkinoilla vallitsevan kilpailun tehokkuus ovat välittömässä riippuvuussuhteessa keskenään. Se on nimittäin tarkastellut Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktori-markkinoiden ominaispiirteitä ja päätellyt

⁹ — Ks. cm. asia komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomion 59 kohta, joka kuuluu seuraavasti: "Jos asianosaisella olisi oikeus esittää ensi kertaa vasta yhteisöjen tuomioistuimessa vaatimuksilleen sellaisia uusia perusteita, joihin hän ei ole ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vedonnut, tämä tarkoittaisi, että asianosaisella olisi oikeus laajentaa yhteisön tuomioistuimessa, jonka toimivalta muutoksenhakuasioissa on rajoitettu, kannettaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltyyn asiaan nähden. Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta valitusasioissa on siten rajoitettu kohdistuvaksi sen oikeudellisen ratkaisun arviointiin, joka on annettu ensimmäisessä oikeusasteessa tutkittujen perusteiden osalta."

niiden perusteella, että kyseessä oli suljettu oligopoli. Tämän jälkeen se on katsonut, että markkinoilla, joilla on tällaiset ominaispiirteet, nyt esillä olevassa asiassa tarkastellun kaltainen tietojärjestelmä rajoittaa kilpailua. John Deere ei huomautuksissaan vetoa mihinkään näkökohtaan, joka olisi ristiriidassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän päätelmän kanssa, joka vastaa komission päätöksessään esittämää.

41. Edellä esitetyn perusteella katson, että kyseisen valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat osittain ja että ne perustelut, jotka ovat tutkittavissa, on hylättävä.

D Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen valmistajien välisen kilpailun osalta

42. Tämä John Deeren valitusperuste jakautuu seuraaviin kolmeen osaan:

- markkinoiden toimintaa koskevan epävarmuuden vähentäminen tai poistaminen ei ole rajoittanut kilpailua;
- markkinoille pääsyssä esiintyneet vastaukset eivät ole voimistuneet; ja

— 85 artiklan 1 kohdassa ei kielletä toimia, joiden ”vaikutukset kilpailuun ovat pelkäästään mahdollisia”.

Tarkastelen seuraavassa tämän valitusperusteen jokaista osaa.

1. Markkinoiden toimintaa koskevan epävarmuuden vähentäminen tai poistaminen ei ole rajoittanut kilpailua

43. John Deere katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien on tulkinnut tuomiossaan virheellisesti 85 artiklan 1 kohdan ilmaisua ”kilpailu — — rajoittuu”. Sen mielestä kilpailu rajoittuu silloin, kun yritykset lakkaavat määräämästä markkinakäyttäytymisestään itsenäisesti ja aiheuttavat täten kilpailuolosuhteille vahinkoa.¹⁰ Nyt käsiteltävässä asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien ja komission eivät kuitenkaan ole määrittäneet kilpailunrajoitusten olemassaoloa, koska ne eivät ole vahvistaneet, että epävarmuuden vähentyminen tietojenvaihtojärjestelmän vuoksi Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoilla olisi rajoittanut yritysten vapautta tehdä itsenäisiä päätöksiä tai että kilpailu olisi heikentynyt järjestelmän seurauksena.

John Deere katsoo, ettei tietojenvaihtojärjestelmä ole rajoittanut yritysten vapautta tehdä itsenäisiä päätöksiä, koska SIL:n toimittamat tiedot koskivat kilpailijoiden aikaisempia myyntituloksia, eikä niihin sisältynyt tietoja sellaisista liikesalaisuuksista kuten hinnoista, asiakkaiden henkilöllisyydestä tai tuotantohjelmista. Nämä tiedot eivät paljastaneet yritysten tulevaa markkinastrategiaa, vaan niiden reaktiot markkinoiden läpinäkyvyyden lisääntymiseen ovat ennustamattomia eivätkä välttämättä samanlaisia. Valittajan mielestä niin sanotussa selluloosatapauksessa annettussa tuomiossa¹¹ vahvistetaan tämä kanta. Tietojenvaihtojärjestelmän olemassaolo ei sitä paitsi ole heikentänyt maataloustraktoreiden valmistajien keskinäistä kilpailua, ja niiden aggressiiviset markkinastrategiat ovat pysyneet ennallaan, koska tässä järjestelmässä välitetään kokonaistietoja myynneistä, jotka lisäksi saadaan selville usean kuukauden viiveellä.

John Deere kiistää, että kilpailu olisi heikentynyt tietojenvaihtojärjestelmän käyttöönoton jälkeen. Valittaja katsoo päinvastoin, että järjestelmä on muuttanut myönteisellä tavalla kilpailuolosuhteita Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoilla, koska läpinäkyvyyden lisääntyminen on edistänyt kilpailua yritysten pystyessä

10 — Yhdistetyt asiat 40/73—48/73, 50/73, 54/73, 55/73, 56/73, 111/73, 113/73 ja 114/73, Suiker Unie ym. v. komissio, tuomio 16.12.1975 (Kok. 1975, s. 1663) ja asia 172/80, Züchner, tuomio 14.7.1981 (Kok. 1981, s. 2021).

11 — Yhdistetyt asiat 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85, 125/85, 126/85, 127/85, 128/85 ja 129/85, Ahlström ym. v. komissio, tuomio 31.3.1993 (Kok. 1993, s. 1307, 64 kohta, jäljempänä ns. selluloosatapaus).

paremmin kartoittamaan kuluttajien vaatimuksia ja markkinoiden kehityssuuntia sekä näin sopeuttamaan tuotantosuunnitelmiaan niiden mukaisiksi.

44. John Deere esittää päätelmiensä tueksi useita perusteita, joiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset mielestäni puuttuvat, koska ne kohdistuvat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa määrittämään asian tosiseikastoon. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näet katsonut, että Yhdistyneen kuningaskunnan traktorimarkkinat ovat oligopolistiset markkinat, joilla on merkittäviä markkinoillepääsyn esteitä (78—84 kohta); että tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen perusteella välitetyt tiedot olivat liikesalaisuuksia (81 kohta); ja että valmistajat välittivät toisilleen yksityiskohtaisia ja täsmällisiä tietoja lyhyin väliajoin (51 kohta).

45. Katson edellä esitettyjen seikkojen perusteella, että tämä valitusperusteen osa on hylättävä, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tarkastellut valituksenalaisessa tuomiossa asianmukaisesti kilpailunrajoituksen olemassaololle 85 artiklan 1 kohdassa asetettua välttämätöntä, asianomaiseen sopimukseen kohdistuvaa edellytystä.

46. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kilpailu rajoittuu tai vääristyy 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla, jos taloudelliset toimijat lakkaavat määräämästä markkinastrategiastaan itsenäisesti. Tämä itsenäisyysvaatimus ei ole esteenä sille, että yritykset sopeutuvat puheena oleviin tietoihin kilpailijoidensa käyttäytymisestä, mutta sen kanssa on ehdottomasti

ristiriidassa, että tällaiset yritykset olisivat keskenään minkäänlaisessa suorassa tai epäsuorassa yhteydessä, jonka tarkoituksena tai vaikutuksena olisi tavanomaisten kilpailuolosuhteiden muuttuminen kyseisillä markkinoilla, kun otetaan huomioon tarjottujen tuotteiden tai palveluiden luonne, yritysten merkittävyys ja lukumäärä sekä kyseisten markkinoiden laajuus.¹²

47. Taloudellisten toimijoiden itsenäinen päätäntävalta markkinastrategiansa osalta selvästi häviää, jos ne tekevät sopimuksen, joka rajoittaa niiden tulevaa toimintavapautta markkinoilla. Kyseinen vapaus saattaa kuitenkin vaarantua myös silloin, kun taloudelliset toimijat ottavat käyttöön yhteistoimintamalleja sellaisen yhteisen taloudellisen intressin tavoittelemiseksi, joka vaikuttaa tuottajien väliseen kilpailuun, vaikka sillä ei välittömästi edistettäisikään kilpailua rajoitettavia menettelytapoja.

48. Nyt esillä olevassa asiassa Yhdistyneen kuningaskunnan tärkeimmät maataloustraktoreiden valmistajat ovat ottaneet käyttöön yhteistoimintamallin eli tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen, jolla ne pyrkivät helpottamaan tietojen saantia Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoista. Tämän sopimuksen vaikutuksesta markkinoiden läpinäkyvyys on merkittävästi lisääntynyt ja epävarmuus kilpailevien yritysten markkinastrategiasta vähentynyt.

12 — Em. yhdistetyt asiat Suiker Unie ym. v. komissio (tuomion 173 ja 174 kohta) ja em. asia Züchner (tuomion 13 ja 14 kohta).

49. Mielestäni tämä tietojen vaihtoa koskevasta sopimuksesta aiheutunut epävarmuuden vähentyminen rajoittaa yritysten vapautta tehdä itsenäisiä liiketoimintaa koskevia päätöksiä ja näin ollen myös kilpailua 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tavoin. Tämä päätelmä vastaa komission ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kannanottoja perusteluineen, jotka ovat seuraavat:

- Läpinäkyvyys ja siitä aiheutuva epävarmuuden väheneminen vahvistavat kilpailua yksinomaan erittäin kilpailluilla markkinoilla. Nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevien kaltaisilla oligopolistisilla markkinoilla liiallinen läpinäkyvyys antaa kuitenkin yrityksille mahdollisuuden saada nopeasti tietoonsa kilpailijoidensa markkinastrategiat, mikä aiheuttaa markkinoiden "eriytymistä" ja siten vähentää halukkuutta turvautua aggressiivisiin markkinastrategioihin. Tämä liiallinen läpinäkyvyys estää kilpailun oligopolistisilla markkinoilla tai ainakin rajoittaa sitä.
- Sopimukseen liittyneiden yritysten välillä vaihdettavat tiedot koskevat liikesalaisuuksia ja antavat näille mahdollisuuden saada selville niiden omien jälleenmyyjien liikevaihdon niille osoitetuilla myyntialueilla ja niiden ulkopuolella samoin kuin sopimukseen liittyneiden kilpailijayritysten ja niiden jälleenmyyjien liikevaihdon. SIL:n välittämät myyntejä koskevat lukuisat tiedot antavat yrityksille mahdollisuuden saada selville myös muista jäsenvaltioista tulevan rinnakkaistuonnin.
- SIL välittää tiedot sopimukseen liittyneille yrityksille viikoittain, kuukausittain tai neljännesvuosittain. Myynnin ja tiedon välittämisen välinen aika on melko lyhyt, joten nämä selvitykset eivät ole yritysten kannalta "taannehtivia", vaan antavat tietoa kilpailijayritysten noudattamasta markkinastrategiasta.
- Traktoreita myyvät yritykset saavat yksin käyttöönsä SIL:n välittämät tiedot, joita ei julkaista. Tämän vuoksi ostajat eivät hyödy tietojen vaihtoa koskevasta sopimuksesta millään tavoin. Niinpä, toisin kuin John Deere väittää, yhteisöjen tuomioistuimen niin sanottua selluloosatapaa koskevassa tuomiossaan¹³ tarkastellessaan oikeuskäytäntöä ei ollenkaan sovellu nyt esillä olevaan asiaan, koska tuossa asiassa tuottajien käyttöön ottama järjestelmä, jossa paperimassan myyntihinnat ilmoitettiin neljännesvuosittain, merkitsi ostajille hyödyllisten tietojen välittämistä. Nyt esillä olevassa asiassa sopimus kuitenkin sallii tietojenvaihdon vain traktoreita myyvien, Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla kilpailevien yritysten välillä.
- 50. Edellä esitettyjen näkemysten johdosta tämän valitusperusteen ensimmäinen osa on mielestäni hylättävä.

13 — Em. asia (tuomion 63 ja 64 kohta).

2. Markkinoille pääsyssä esiintyneet vastukset eivät ole voimistuneet

51. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 52—84 kohdassa, että tietojen vaihtoa koskeva sopimus oli kielteinen niiden yritysten kannalta, jotka halusivat päästä Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoille, koska nämä yritykset eivät saaneet tiettyjä välttämättömiä tietoja kyseisistä markkinoista, elleivät ne olleet liittyneet sopimukseen, ja koska niiden markkinastrategia oli nopeasti markkinoille jo vakiintuneiden yritysten tiedossa, jos ne liittyivät sopimukseen.

John Deere pitää kyseistä arviointia virheellisenä kahdesta syystä. Tietojenvaihtojärjestelmä on ensinnäkin erotuksesta avoin kaikille valmistajille ja myyjille, jotka päättävät sijoittautua Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, ja jos ne päättävät olla liittymättä tähän järjestelmään, niillä on mahdollisuus päättää itsenäisesti markkinastrategiastaan, vaikka niillä ei olisikaan sopimuksen perusteella välitettyjä tietoja. Toiseksi, jos nämä uudet yritykset liittyvät järjestelmään, niiden itsenäinen toimintavapaus markkinoilla säilyy, eivätkä kilpailijat saa niiden markkinastrategiaa nopeasti tietoonsa.

52. Näiden perusteiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset valituksen tueksi puuttuvat, sillä vedotessaan niihin John Deere ainoastaan toistaa yhteisöjen tuomioistuimessa samat perustelut, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jo valituksenalaisessa tuomiossa hylännyt, vetoamatta mihinkään

sellaiseen oikeudelliseen virheeseen, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi arvioinnissaan mahdollisesti tehnyt.

3. Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa ei kielletä toimia, joiden ”vaikutukset kilpailuun ovat pelkästään mahdollisia”

53. John Deeren mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan valituksenalaisen tuomion 61 ja 92 kohdassa, että 85 artiklan 1 kohdassa kielletään sekä kilpailua todellisuudessa rajoittavat toimet että toimet, joiden tällaiset vaikutukset ovat mahdollisia, kunhan ne ovat riittävän tuntuvia. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on pitänyt merkityksettömänä sitä, ettei komissio ollut osoittanut tietojen vaihtoa koskevasta sopimuksesta aiheutuneen todellisia kilpailua rajoittavia vaikutuksia Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoille.

John Deeren mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa soveltanut virheellisesti asiassa Société technique minière¹⁴ ja asiassa Salonia¹⁵ annettuja yhteisöjen tuomioistuimen tuomioita sekä asiassa Petrofina vastaan komissio annettua ensimmäisen oikeusasteen tuomiota¹⁶ sen päätelmänsä tueksi, että 85 artiklan 1 kohdassa kielletään toimet, joiden kilpailua rajoittavat vaikutukset ovat pelkästään mahdollisia. Asiassa Salonia ja asiassa Petrofina vastaan komissio annetut tuomiot

14 — Asia 56/65, Société technique minière, tuomio 30.6.1966 (Kok. 1966, s. 337; Kok. Ep. I, s. 251).

15 — Asia 126/80, Salonia, tuomio 16.6.1981 (Kok. 1981, s. 1563).

16 — Asia T-2/89, Petrofina v. komissio, tuomio 24.10.1991 (Kok. 1991, s. II-1087).

koskevat tietyn sopimuksen mahdollisia vaikutuksia jäsenvaltioiden väliseen kauppaan sekä sen mahdollisia kilpailuun kohdistuvia vaikutuksia. Yhteisöjen tuomioistuin ei ole todennut asiassa Société technique minière antamassaan tuomiossa, että pelkästään mahdolliset kilpailua rajoittavat vaikutukset riittäisivät osoittamaan 85 artiklan 1 kohtaa rikotun.

54. Edellä mainitut valittajan perustelut on hylättävä.

55. Jotta sopimus olisi ristiriidassa 85 artiklan 1 kohdan kanssa, edellytetään, että sen ”tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla” tai että siitä ”seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy yhteismarkkinoilla — —”. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella¹⁷ on ensinnäkin selvitettävä, merkitseekö sopimuksen tarkoitus sellaisenaan kilpailun rajoittumista. Jos näin on, 85 artiklan 1 kohdassa asetettu edellytys täyttyy, eikä sopimuksen vaikutuksia tarvitse tutkia. Jos sopimuksen tarkoituksena ei ole kilpailun rajoittaminen, on tarkasteltava sopimuksen vaikutuksia sen toteamiseksi, rajoittaako se kilpailua.¹⁸

Tietyn sopimuksen vaikutuksia on arvioitava siihen nähden, millaiseksi kilpailu relevant-

teilla markkinoilla muodostuisi ilman kyseistä sopimusta. Tämän vuoksi yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että komission sopimukseen kohdistuvan tarkastelun ”— — on todellisuudessa perustuttava sopimuksista kokonaisuudessaan arviointiin — —”, mikä edellyttää sekä sopimusten todellisten että mahdollisten kilpailuvaikutusten huomioon ottamista,¹⁹ ja lisäksi sitä, että tarkastellaan kilpailuolosuhteita ilman kyseistä sopimusta koko taloudellista taustaansa vasten.²⁰ Lisäksi edellytetään, että sopimus vaikuttaa kilpailuun tuntuvasti.²¹

Sopimuksen kilpailuvaikutusten määrittäminen edellyttää monitahoista taloudellista arviointia; yhteisöjen tuomioistuin onkin katsonut, että vaikka yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on harjoittaa kokonaisvaltaista valvontaa perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisedellytysten täyttymisen suhteen, sen valvoessa komission harkintavallan käyttöä monitahoisissa taloudellisissa kysymyksenasetteluissa tämä valvonta kohdistuu välttämättä ainoastaan siihen, että menettelysääntöjä ja perusteluvollisuutta on noudatettu, että tosiseikat pitävät asiallisesti paikkansa, että näitä tosiseikkoja ei ole arvioitu ilmeisen virheellisesti ja ettei harkintavaltaa ole käytetty väärin.²²

17 — Ks. erityisesti em. asia Société technique minière (s. 359); yhdistetyt asiat 56/64 ja 58/64, Consten ja Grundig v. komissio, tuomio 13.7.1966 (Kok. 1966, s. 429; Kok. Ep. I, s. 275); asia 31/80, L'Oréal, tuomio 11.12.1980 (Kok. 1980, s. 3775, 19 kohta); em. asia Remia ym. v. komissio, tuomion 18 kohta; asia 45/85, Verband der Sachversicherer v. komissio, tuomio 27.1.1987 (Kok. 1987, s. 405, 39 kohta) sekä yhdistetyt asiat 142/84 ja 156/84, BAT ja Reynolds v. komissio, tuomio 17.11.1987 (Kok. 1987, s. 4487).

18 — Ks. julkisasiamies Tesauron ratkaisuehdotus asiassa C-250/92, DLG, tuomio 15.12.1994 (Kok. 1994, s. I-5641, ratkaisuehdotuksen 15 ja 16 kohta).

19 — Em. asia BAT ja Reynolds v. komissio, tuomion 54 kohta ja asia T-19/91, Vichy v. komissio, tuomio 27.2.1992 (Kok. 1992, s. II-415, 59 kohta).

20 — Asia C-399/93, Oude Luttikhuis ym., tuomio 12.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4515, 10 kohta).

21 — Asia 5/69, Völk, tuomio 9.7.1969 (Kok. 1969, s. 295; Kok. Ep. II, s. 407) ja asia T-7/93, Langnese-Iglo v. komissio, tuomio 8.6.1995 (Kok. 1995, s. II-1533, 98 kohta).

22 — Em. asia Remia ym. v. komissio, tuomion 34 kohta ja em. asia BAT ja Reynolds v. komissio, tuomion 62 kohta.

56. Nyt esillä olevassa asiassa tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen tarkoitus ei ollut kilpailun rajoittaminen, joten oli tarpeen tutkia sen vaikutukset kilpailuun Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoilla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien katsoo valituksenalaisessa tuomiossa, että komissio on päätöksessään riittävästi osoittanut tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen kilpailua rajoittavat vaikutukset.

Tämä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvio näyttää mielestäni vastaavan edellisessä kohdassa mainittua yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. Komissio on näet päätöksessään asianmukaisesti todennut tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen mahdolliset kilpailua rajoittavat vaikutukset ottaessaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoiden ominaispiirteet (suljettu oligopoli, jossa markkinoille pääsyyllä on merkittäviä esteitä) sekä tärkeimpien markkinoilla toimivien yritysten vaihtamien tietojen sisällön ja tietojen vaihdon säännöllisyyden. Kyseessä on arviointi monitahoisesta taloudellisesta tilanteesta, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien on valituksenalaisessa tuomiossa harjoittanut yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettua valvontaa.

En katso, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi tullut edellyttää komissiolta sopimuksesta Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoilla kilpailulle aiheutuvien todellisten vaikutusten tarkastelua, jossa olisi pitänyt määrittää kunkin yrityksen hinnat ja markkinaosuudet ilman tietojen vaihtoa koskevaa sopimusta.

57. Katson toisaalta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion viittaus asiassa *Salonia* ja asiassa *Petrofina* vastaan komissio annettuihin tuomioihin ei ole aivan asianmukainen, koska, kuten John Deere esittää, näissä molemmissa tuomioissa todetaan, että sopimuksen mahdolliset vaikutukset on otettava huomioon arvioitaessa, vaikuttaako tämä sopimus jäsenvaltioiden kauppaan. Tämä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmiensä tueksi esittämä viittaus oikeuskäytäntöön selittyy sillä, että kilpailun rajoittaminen ja vaikutukset jäsenvaltioiden kauppaan ovat 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rikkomisen kaksi välttämätöntä edellytystä, jotka näyttävät olevan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä²³ kiinteässä yhteydessä keskenään, ja näissä molemmissa tapauksissa sopimusten mahdolliset vaikutukset saadaan kyseisen oikeuskäytännön mukaan ottaa huomioon. Viitattaessaan edellä mainittuun oikeuskäytäntöön jossakin määrin epätasaisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien ei mielestäni ole valituksenalaista tuomiota perustellessaan tehnyt oikeudellista virhettä.

58. Kaiken edellä esitetyn perusteella valitusperusteen tämän osan tutkittavaksi ottamisen edellytykset mielestäni puuttuvat.

59. Kun edellä esitetyt perustelut otetaan huomioon, katson, että kyseisen valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat osittain ja että ne perustelut, jotka ovat tutkittavissa, on hylättävä.

23 — Ks. Bellamy, C., ja Child, G., *Derecho de la competencia en el mercado común*, Civitas, Madrid, 1991, s. 142.

E Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen AEA:n kokouksiin

60. John Deere katsoo tämän valitusperusteen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen, kun se on pitänyt valituksenalaisen tuomion 87 kohdassa asianmukaisena komission päätelyä siltä osin kuin komissio oli katsonut säännöllisten kokousten AEA:n johtokunnassa merkitsevän maataloustraktoreiden valmistajille korkean hintatason ylläpitoa helpottavaa "yhdyssidettä" ja siten johtavan kilpailun rajoittumiseen 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuin tavoin. Valittajan mukaan Data Systemin jäsenet järjestävät vain satunnaisia kokouksia puhtaasti hallinnollisten kysymysten ratkaisemista varten, eikä komissio ole esittänyt vähäisintäkään selvitystä myyntihintojen korkeasta tasosta.

61. John Deere ei yksilöi tämän valitusperusteen yhteydessä mitään sellaisia seikkoja, joiden perusteella olisi katsottavissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen todetessaan, että traktoreiden valmistajien ammatillisen yhteenliittymänsä johtokunnassa ylläpitämät yhteydet ovat olleet apuna saataessa aikaan ja otettaessa käyttöön tietojen vaihtoa koskevaa sopimusta sekä näin ollen vähennettäessä niiden keskinäistä hintakilpailua. Tämän vuoksi tämän valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat, koska John Deere on siinä tukeutunut yhteisöjen tuomioistuimessa vain samoihin perusteluihin, jotka se on esittänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja jotka on hylätty valituksenalaisen tuomion 87 sekä 88 kohdassa.

F Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen saman traktorimerkin sisäisen kilpailun rajoittamisen osalta

62. John Deere esittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen katsoessaan, että sopimukseen liittyneillä yrityksillä oli tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen perusteella mahdollisuus tarjota jälleenmyyjilleen täydellinen alueellinen suoja (valituksenalaisen tuomion 96 kohta) ja tilaisuus valvoa rinnakkaistuontia ajoneuvon runkonumeron perusteella, jonka valmistaja oli ilmoittanut lomakkeella V55/5 (valituksenalaisen tuomion 97 kohta).

Valittaja katsoo jälleenmyyjien täydellisen alueellisen suojan osalta, että valmistajille sopimuksen mukaisesti toimitetut tiedot niiden kokonaisu-myynneistä ja niiden jälleenmyyjien myynneistä kullakin postinumeroalueella eivät antaneet niille mahdollisuutta painostaa sellaisia jälleenmyyjiiän, jotka myivät traktoreita oman myyntialueensa ulkopuolella, koska ne eivät tienneet, keille asiakkaille ja millä muulla postinumeroalueella traktoreita myytiin tällä tavoin.

John Deere katsoo rinnakkaistuonnin valvonnan osalta, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole ottanut huomioon, ettei SIL syyskuun 1988 jälkeen lähettänyt lomaketta V55/5 tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen sopimuspuolille ja ettei SIL Data Systemin yhteydessä ilmoittanut sopimuspuolille riippumattoman maahantuojan nimeä.

63. Tämän valitusperusteen kummankin osan tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat, koska John Deere on vedonnut samoihin argumentteihin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, joka on perustellusti hylännyt ne, ja koska niissä vain kyseenalaistetaan asian tosiseikaston lopullinen määrittäminen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa esittämättä mitään sellaista oikeuskäsymystä, johon muutoksenhaun yhteydessä harjoitettava valvonta olisi kohdistettavissa.

G Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen siltä osin kuin kysymys on vaikutuksesta Yhdistyneen kuningaskunnan ja muiden jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

64. Valittaja katsoo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen pitäessään valituksenalaisen tuomion 101 kohdassa asianmukaisina komission päätöksen perusteluita, joiden mukaan tietojen vaihtoa koskeva sopimus vaikuttaa merkittävästi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, koska sopimuksesta aiheutuva kilpailun heikentyminen vaikuttaa väistämättä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tapahtuvan tuonnin määrään Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoiden ominaispiirteiden vuoksi ja sen johdosta, että tärkeimmät kyseisillä markkinoilla toimivat yritykset harjoittavat liiketoimintaa koko yhteismarkkinoilla. John Deeren mielestä komissio ei ole kyennyt näyttämään toteen, että hinnat olisivat Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla alemmat kuin muissa jäsenvaltioissa: tämän osoittaminen oli perustavanlaatuinen edellytys sille, että tietojen vaihtoa koskeva sopimus vaikuttaa yhteisön sisäiseen kauppaan.

65. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 101 kohdassa, ettei komissio ollut kyennyt osoittamaan hintoja Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla korkeammiksi kuin mannermaan markkinoilla, mutta John Deerekään ei ollut kyennyt osoittamaan niitä alhaisemmiksi.

66. Edellä mainitun valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat mielestäni. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näet valituksenalaisen tuomion 101 kohdassa nimenomaisesti katsonut, että tietojen vaihtoa koskeva sopimus vaikutti merkittävästi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, Yhdistyneen kuningaskunnan traktorimarkkinoiden ominaispiirteet, sopimukseen liittyneiden yritysten korkea yhteenlaskettu markkinaosuus (88 prosenttia), myyntien täsmällinen yksilöiminen ja yritysten toimiminen muiden jäsenvaltioiden markkinoilla ovat enemmän kuin riittäviä perusteita sille, että kyseinen sopimus vaikutti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Ei ole epäilystäkään siitä, että kyseisillä perusteluilla osoitetaan riittävällä todennäköisyysasteella tämän sopimuksen tosiasiallisesti tai mahdollisesti vaikuttaneen suoraan tai välillisesti Yhdistyneen kuningaskunnan ja muiden jäsenvaltioiden väliseen maataloustraktorien kauppaan tavalla, jota yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä on edellytetty 85 artiklan 1 kohdan soveltamiselta.²⁴

24 — Ks. em. asiat Consten ja Grundig v. komissio (s. 429); Salonia (tuomion 12 kohta); Remia ym. v. komissio (tuomion 22 kohta); DLG (tuomion 54 kohta) ja Oude Luttikhuis ym. (tuomion 18 kohta).

H *Perusteeton perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamatta jättäminen*

67. Valittaja esittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 105 kohdassa, etteivät tietojenvaihtojärjestelmä ja Data System täyttäneet poikkeusluvan myöntämiseksi 85 artiklan 3 kohdassa asetettuja välttämättömiä edellytyksiä. John Deere täsmentää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen nimenomaan katsoessaan, ettei kyseinen yritys ollut osoittanut kyseisten kahden tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen aiheuttamia kilpailunrajoituksia välttämättömiksi tuotannon ja jakelun tehostamiseksi kuluttajien eduksi. Valittaja väittää lisäksi, ettei olisi ollut mahdollista saada niin luotettavia tietoja Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorien markkinoista, jos valmistajat olisivat tehneet erillisiä tutkimuksia.

68. Kyseisen valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat, koska John

Deere siihen vedotessaan ainoastaan kyseenalaistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asian tosiseikaston määrittämisen tai vetoaa yhteisöjen tuomioistuimessa uudelleen samoihin perusteluihin, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa oikeutetusti hylännyt. John Deere viittaa lisäksi samoihin perusteluihin, jotka se on esittänyt kannekirjelmässä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, yksilöimättä mitään sellaisia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perusteluihin sisältyviä oikeuskysymyksiä, joihin se kohdistaisi valituksensa.

Oikeudenkäyntikulut

69. Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota 118 artiklan nojalla sovelletaan valituksiin, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Jos valittajan esittämät perusteet hylätään, kuten olen esittänyt, se on siis velvoitettava korvaamaan tästä oikeudenkäynnistä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Ratkaisuehdotus

70. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

- 1) toteaa valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten osittain puuttuvan,
- 2) hylkää ne valituksen tueksi esitetyt perusteet, jotka ovat tutkittavissa,
- 3) velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.